Prima instanță: Judecătoria Chişinău, sediul Centru Judecător: Daria Suşchevici
Dosarul nr. 2a-2104/24
2-24005894-02-2a-22052024

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

4 februarie 2025 mun. Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Ala Malîi

examinînd în procedură scrisă, fără dezbateri publice, în lipsa participanților la proces, cererea de apel declarată de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chişinău în procedura falimentului împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 03 aprilie 2024, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chişinău în procedura falimentului către Silvia Țurcan, Vladimir Țurcan, Serebreanschi Irina și Alexei Țurcan privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Pretențiile acțiunii:

La 29 decembrie 2023, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chişinău în procedura falimentului s-a adresat în instanță de judecată în procedura scrisă cu cerere de chemare în judecată către Silvia Țurcan, Vladimir Țurcan, Serebreanschi Irina și Alexei Țurcan privind încasarea datoriei și taxa de stat.

În motivarea cererii Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chişinău în procedura falimentului, a solicitat încasarea din contul pârâților Turcan Silvia, Turcan Vladimir, Serebreanschi Irina și Turcan Alexei în beneficiul ÎMGFL nr.13 din Chişinău în procedura falimentului datoria pentru prepararea apei calde formată în perioada 01.07.2018 - 30.11.2023 în sumă de 1600,00 lei, iar în total suma datoriei constituie 1600,00 lei neachitată până la 30.11.2023, pentru locul de consum ap. ***** din blocul locativ str. ***** mun. Chişinău, cît și taxa de stat.

În fapt, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chişinău în procedura falimentului, a invocat că, potrivit contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 6021 din 01.10.2006, încheiat între „Termoelectrica" S.A. (până la redenumire-S.A. „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2" din Chişinău -succesorul în drepturi al S.A. „Termocom" în procedura falimentului) şi ÎMGFL nr. 13 din Chişinău în procedura falimentului, ultima şi-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

La fel menționează, că din cauza neonorării obligațiilor de plată de către locatarii/proprietarii de locuinţe din blocurile locative din gestiunea ÎMGFL nr. 13, ultima înregistrează datorii față de prestatorii de servicii, fapt ce a dus la trecerea în faliment a întreprinderii.

Totodată, în baza contului personal, deschis la ÎMGFL nr.13 pe numele pârâților Turcan Silvia, Turcan Vladimir, Serebreanschi Irina și Turcan Alexei (copia contului personal se anexează), ÎMGFL nr. 13 a prestat servicii comunale, iar ultimii au acceptat prestarea şi au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele şi tarifele în vigoare.

Potrivit informației privind situația despre achitarea pentru serviciile comunale, pârâții au acumulat o datorie în mărime de 1600,00 lei, la situația din 30.11.2023 pentru serviciile comunale. (informația se anexează).

Astfel, pârâții nu au achitat serviciile comunale, iar datoria formată la data de 30.11.2023 pentru serviciile comunale constituie suma de 1600,00 lei, fapt ce se confirmă prin informația despre calculul şi achitarea serviciilor comunale.

Solicită partea reclamantă încasarea din contul pîrîților Turcan Silvia, Turcan Vladimir, Serebreanschi Irina și Turcan Alexei în beneficiul ÎMGFL nr. 13 datorie în suma de 1600 lei și cheltuielile de judecată suportate.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 03 aprilie 2024, s-a admis parțial cererea cu valoare redusă înaintată de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chişinău în procedura falimentului către Silvia Țurcan, Vladimir Țurcan, Serebreanschi Irina și Alexei Țurcan privind încasarea datoriei și taxa de stat. S-a încasat în mod solidar din contul lui Silvia Țurcan, IDNP *****, Vladimir Țurcan, IDNP *****, Serebreanschi Irina, IDNP ***** și Alexei Țurcan, IDNP ***** în beneficiul ÎMGFL nr. 13 din Chișinău în procedura falimentului, IDNO 1003600039493 suma datoriei totale pentru prepararea apei calde în mărime de 356,15 (trei sute cinzeci și șase, 15) lei, acumulată în perioada ianuarie 2021- decembrie 2023, iar sumă datoriei în mărime de 1243,85 (una mie două sute patruzeci și trei,85) lei, acumulată pentru perioada iulie 2018 – decembrie 2020, s-a respins ca fiind tardivă. S-a încasat în mod solidar

din contul lui Silvia Țurcan, IDNP *****, Vladimir Țurcan, IDNP *****, Serebreanschi Irina, IDNP ***** și Alexei Țurcan, IDNP ***** în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 150 (una sută cincizeci) lei.

Pretențiile apelantului:

La 29 aprilie 2024, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chişinău în procedura falimentului a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 03 aprilie 2024, solicitând casarea parțială a hotărârii contestate în partea respingerii acțiunii, cu emiterea în această parte a unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă în sensul formulat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2024, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chişinău în procedura falimentului împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 03 aprilie 2024. S-a acordat apelantei Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chişinău în procedura falimentului, un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor *****. S-a explicat reprezentantului apelantului că, în cazul lichidării neajunsurile la cererea de apel în termenul stabilit de instanță, cauza va fi examinată în ordine de apel. În caz contrar, dacă cererea de apel nu întruneşte exigenţele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 şi 369 din Codul de procedură civilă și va soluționa chestiunea restituirii cererii de apel, fără înştiinţarea participanţilor la proces.

În termenul stabilit de instanță apelanta a lichidat neajusnurile, iar prin 11 septembrie 2024, s-a acceptat spre examinare apelul depus de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chişinău, și s-a intentat procedura în apel.

În susținerea cererii de apel a indicat că instanța de fond a examinat cauza civilă neobiectiv, unilateral fără a constata corect circumstanțele adevărate a cauzei.

Consideră că instanța de fond a încălcat prevederile art.239 CPC RM cât și şi prevederile art.130 alin. 1-4 CPC RM.

Menționează apelanta că instanţa de fond nu a dat eficienţă deplină circumstanţelor cauzei şi înscrisurilor prezentate, a interpretat eronat normele de drept material şi a dat o apreciere greşită materialului probator anexat la dosar, fapt ce a dus la soluţionarea greşită a cauzei.

Susține partea apelantă că, articolul 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul

instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Aprecierea instanței de apel:

Apreciind materialele cauzei în raport cu normele incidente, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră că apelul este întemeiat şi pasibil admiterii, iar hotărârea primei instanțe fiind pasibilă casării, cu remiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată din considerentele reținute infra.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2) și (5) Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul normelor de drept citate, Colegiul civil reţine că sarcina instanţei de apel derivă din dispoziţiile art. 373 alin.(1), (2) și (5) Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

În conformitate cu art. 385 lit. d) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze hotărârea primei instanţe şi să trimită pricina spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. d) şi lit. i) Cod de procedură civilă. La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b).

Conform prevederilor art. 388 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată.

Potrivit art.276^2alin.(1)-(3) CPC, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data

sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. Procedura reglementată de prezentul capitol nu se aplică în materie fiscală, vamală sau în cazul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică ori de o persoană cu funcție de răspundere și al răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată, precum și în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale. Dispozițiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispozițiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

În conformitate cu art.276 [3] alin.(1)–(3)CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră reieșind din împrejurările cauzei precum că nu sunt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art.172 și 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă și condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă.

Potrivit art.276 [4] alin. (1), (2) CPC, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Conform dispozițiilor art.373 alin.(1), (2) și (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din materialele cauzei reiese că, la data de 29 decembrie 2023, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13, în procedura falimentului s-a

adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva către Silvia Țurcan, Vladimir Țurcan, Serebreanschi Irina și Alexei Țurcan, solicitînd încasarea din contul pârâților Turcan Silvia, Turcan Vladimir, Serebreanschi Irina și Turcan Alexei în beneficiul ÎMGFL nr.13 din Chişinău în procedura falimentului datoria pentru prepararea apei calde formată în perioada 01.07.2018 - 30.11.2023 în sumă de 1600,00 lei, iar în total suma datoriei constituie 1600,00 lei neachitată până la 30.11.2023, pentru locul de consum ap. ***** din blocul locativ str. ***** mun. Chişinău, cît și taxa de stat.

A invocat că din cauza neonorării obligațiilor de plată de către locatarii/proprietarii de locuinţe din blocurile locative din gestiunea ÎMGFL nr. 13, ultima înregistrează datorii față de prestatorii de servicii, fapt ce a dus la trecerea în faliment a întreprinderii. Totodată, în baza contului personal, deschis la ÎMGFL nr.13 pe numele pârâților Turcan Silvia, Turcan Vladimir, Serebreanschi Irina și Turcan Alexei (copia contului personal se anexează), ÎMGFL nr. 13 a prestat servicii comunale, iar ultimii au acceptat prestarea şi au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele şi tarifele în vigoare.

A mai menționat că, potrivit informației privind situația despre achitarea pentru serviciile comunale, pârâții au acumulat o datorie în mărime de 1600,00 lei, la situația din 30.11.2023 pentru serviciile comunale. (informația se anexează). Astfel, pârâții nu au achitat serviciile comunale, iar datoria formată la data de 30.11.2023 pentru serviciile comunale constituie suma de 1600,00 lei, fapt ce se confirmă prin informația despre calculul şi achitarea serviciilor comunale.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 03 aprilie 2024, s-a admis parțial cererea cu valoare redusă înaintată de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chişinău în procedura falimentului către Silvia Țurcan, Vladimir Țurcan, Serebreanschi Irina și Alexei Țurcan privind încasarea datoriei și taxa de stat. S-a încasat în mod solidar din contul lui Silvia Țurcan, IDNP *****, Vladimir Țurcan, IDNP *****, Serebreanschi Irina, IDNP ***** și Alexei Țurcan, IDNP ***** în beneficiul ÎMGFL nr. 13 din Chișinău în procedura falimentului, IDNO 1003600039493 suma datoriei totale pentru prepararea apei calde în mărime de 356,15 (trei sute cinzeci și șase, 15) lei, acumulată în perioada ianuarie 2021- decembrie 2023, iar sumă datoriei în mărime de 1243,85 (una mie două sute patruzeci și trei,85) lei, acumulată pentru perioada iulie 2018 – decembrie 2020, s-a respins ca fiind tardivă. S-a încasat în mod solidar din contul lui Silvia Țurcan, IDNP *****, Vladimir Țurcan, IDNP *****, Serebreanschi Irina, IDNP ***** și Alexei Țurcan, IDNP ***** în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 150 (una sută cincizeci) lei.

La 29 aprilie 2024, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chişinău în procedura falimentului a depus cerere de apel

împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 03 aprilie 2024, solicitând casarea parțială a hotărârii contestate în partea respingerii acțiunii, cu emiterea în această parte a unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă în sensul formulat.

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond una neîntemeiată, contrară normelor de drept procedural.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că soluția a fost dată de către instanța de fond fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

Potrivit prevederilor art.391 alin.(1) Cod Civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

În conformitate cu art.395 alin.(1) din Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Aliniatul (6) al aceluiași articol, stipulează că în cazul în care un debitor este obligat la prestații succesive, dreptul la acțiune cu privire la fiecare dintre aceste prestații se stinge printr-o prescripție extinctivă separată, chiar dacă debitorul continuă să execute una sau alta dintre prestațiile datorate.

Potrivit prevederilor art.186 [1] alin.(1)-(4) CPC, cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

Alin.(2) al aceluiași articol indică că excepția de tardivitate și, după caz, repunerea în termen se soluționează în ședință de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanților citați legal nu împiedică examinarea cererilor. Dacă nu se dispune repunerea în termen și/sau se admite excepția tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere care poate fi atacată cu recurs.

Cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru

dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate.

În contextul normelor legale sus indicate, Colegiul deduce că cererea de chemare în judecată depusă cu omiterea termenului general de prescripție extinctivă se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate și doar dacă a fost înaintată o astfel de cerere.

La caz, instanța ierarhic inferioară contrar normelor legale sus indicate eronat s-a expus asupra excepției de tardivitate (din oficiu), fără a fi înaintată o cerere de către pîrîți, or, prin referința depusă s-a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată.

Prin urmare, având în vedere circumstanțele expuse supra și imposibilitatea corectării erorilor expuse supra în cadrul examinării cererii de apel, Colegiul civil constată că cauza urmează a fi trimisă la rejudecare în instanța de fond.

Instanța de apel constată că, prima instanță a încălcat principiile funcționale ale dreptului procesual civil, iar omisiunile indicate supra pot fi corectate doar prin reexaminarea cauzei de către instanța de fond.

Reieșind din cele expuse, rejudecând cauza, instanța de fond urmează să țină cont de cele expuse mai sus, să înlăture omisiunile admise, să clarifice și să se expună asupra tuturor argumentelor invocate de către părți pentru asigurarea unei judecări corecte şi legale a pretențiilor înaintate, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 Cod de procedură civilă probele și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material și procedural care reglementează relațiile dintre părți, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că, erorile judiciare nu pot fi corectate de instanța de apel la examinarea cauzei în ordine de apel, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a admite apelul declarat, de a casa integral hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 03 aprilie 2024 şi de a trimite cauza spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 276^4, 385 lit.d), art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e:

Se admite cererea de apel declarată de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chişinău în procedura falimentului.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 03 aprilie 2024,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chișinău în procedura falimentului către Silvia Țurcan, Vladimir Țurcan, Serebreanschi Irina și Alexei Țurcan privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Se remite cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chișinău în procedura falimentului către Silvia Țurcan, Vladimir Țurcan, Serebreanschi Irina și Alexei Țurcan privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul — Ruxanda Pulbere

Judecătorii — Roman Pascari

Ala Malîi